

VYPOŘÁDÁNÍ ZÁSADNÍCH PŘIPOMÍNEK K MATERIÁLU S NÁZVEM:**Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 109/1994 Sb., kterou se vydává řád výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů**

Materiál byl rozeslán do meziresortního připomínkového řízení dopisem ministra spravedlnosti ze dne 13. 4. 2017, s termínem dodání stanovisek do 10. 5. 2017. Vyhodnocení tohoto řízení je uvedeno v následující resortně členěné tabulce obsahující vypořádání uplatněných zásadních připomínek.

Resort	Připomínky	Vypořádání
Úřad vlády ČR – Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu	<p>K čl. I, bodu 3 (§ 15 odst. 2)</p> <p>Obecně vítám snahu upravit minimální možnou ubytovací plochu na jednoho obviněného. Nicméně jak samotná důvodová zpráva k zmíněné vyhlášce konstatuje, minimální velikost ubytovací plochy 3m² na osobu je v judikatuře ESLP nejčastěji zmiňována jako ta, jejíž porušení zakládá silnou domněnku porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně základních práv a svobod. Je tedy značným rizikem stanovit minimální ubytovací plochu připadající na jednoho obviněného na 3m², jelikož za určitých okolností by mohlo dojít k porušení čl. 3 Úmluvy i při zajištění této ubytovací plochy. Jsem si vědom současné problematické situace přeplněnosti věznic, přesto navrhuji upravit dolní limit ubytovací plochy na jednoho obviněného na 4m². Dle standardů výboru CPT¹ týkající se velikosti ubytovací plochy na jednoho vězně ve vězeňském zařízení by na jednoho vězně měla připadnout ubytovací plocha minimálně 6m², pokud je na cele jedna vězněná osoba, a 4m² pokud je na cele více vězněných osob. Vazba je vykonávána ve vazebních věznicích</p>	<p>Vysvětleno</p> <p>Novelizace ustanovení § 15 odst. 2 řádu výkonu vazby stanovuje dolní limit ubytovací plochy cely 3 m² na osobu. Navrhovanou úpravou je tak do předmětného ustanovení vložena pojistka, že dolní hranice ubytovací plochy na jednoho obviněného neklesne pod 3 m², jinými slovy bude se pohybovat minimálně mezi 3 a 4 m².</p> <p>Tato úprava jde dokonce nad rámec poslední judikatury ESLP², podle které nedochází automaticky k porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Úmluva“) ani tehdy, klesne-li velikost ubytovací plochy na jednu osobu pod 3 m². Tato skutečnost nicméně podle ESLP zakládá silnou domněnku porušení čl. 3 Úmluvy, která musí být vyvrácena. Naproti tomu v situaci, kdy obviněný disponuje mezi 3 a 4 m² ubytovací plochy, dojde k porušení článku 3 Úmluvy pouze tehdy, pokud je tato okolnost doprovázena jinými nevyhovujícími podmínkami, zejména co se týká možnosti vycházek ve venkovním prostoru, přístupu k dennímu světlu</p>

¹<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806cc449>

² Muršić proti Chorvatsku, č. 7334/13, rozsudek velkého senátu ze dne 20. října 2016

	<p>nebo zvláštním oddělení věznice, proto se tyto standardy vztahují i na osoby ve výkonu vazby. Na základě těchto standardů je pouhé stanovení 3m² ubytovací plochy nevhodné pro zajištění řádného zacházení s vězni.</p> <p>Požadují proto stanovit jako minimální plochu 4m² anebo alespoň vymežit podmínky, za nichž může na obviněného při výkonu vazby připadat ubytovací plocha menší než 4m² a zároveň větší než 3m² (např. maximální možnou dobu pobytu v takové cele, stanovení určité doby pobytu mimo celu atd.)</p>	<p>a čerstvému vzduchu, vytápění cely, možnosti použít toaletu v soukromí a dodržení základních hygienických standardů. Navrhovanou úpravou tak dojde při zohlednění stávajících možností a kapacit věznic ke zlepšení podmínek vězněných osob v této oblasti, zároveň i k důslednějšímu naplnění judikatury ESLP.</p> <p>V této souvislosti byla nicméně doplněna důvodová zpráva tak, aby byla nutnost zakotvení kompenzačních opatření pro případy velikosti ubytovací plochy mezi 3 a 4 m² dostatečně zdůrazněna.</p> <p>Připomínkové místo s vypořádáním připomínky souhlasí.</p>
<p>Kancelář veřejného ochránce práv</p>	<p>K čl. I, bodu 6 (§ 57 odst. 3)</p> <p>Vítám v obecné rovině návrhy směřující k užšímu provázání sociálních služeb a penitenciární péče; rovněž respektuji, že jde o návrh věcně souladný s Koncepcí vězeňství do roku 2025.</p> <p>Z právního hlediska však nemohu akceptovat, pokud jsou osobní údaje vězněných osob (stejně jako kohokoliv jiného) poskytovány třetím osobám bez souhlasu dotčených osob, jak zamýšlí představený návrh. Čl. 10 Listiny základních práv a svobod (2/1993 Sb.) jednoznačně zakotvuje právo na ochranu osobních údajů jako základní právo. Pokud předkladatel zamýšlí prolomit toto právo, pak není jiné možnosti, než tak učinit zákonem, nikoliv vyhláškou, a to podle čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Pokud má být upraven přenos informací mezi subjekty uvedenými v návrhu a vězeňskou správou na úrovni vyhlášky, pak se tak musí stát výhradně se souhlasem dotčené osoby. V tomto smyslu žádám o doplnění návrhu.</p> <p>Pro úplnost dodávám, že návrh stejně jako důvodová zpráva působí neuceleným dojmem. Není totiž zřejmé, proč dle uvedeného ustanovení mají být opatrovníci, sociální kurátoři či orgány sociálně-právní ochrany dětí informováni toliko o přijetí obviněného do vazby a jeho přemístění, ale již ne</p>	<p>Z části akceptováno a vysvětleno</p> <p>Tuto připomínku lze částečně akceptovat ve vztahu k sociálním kurátorům, a to s ohledem na ochranu osobních údajů obviněného. Služby, které sociální kurátoři obviněným osobám poskytují, nejsou nikterak obligatorní a jejich kvalita závisí na vůli obviněných osob se sociálními kurátory spolupracovat. V případě opatrovníků ustanovených civilním soudem či OSPOD (který mimo jiné může v určitých případech plnit funkci tzv. veřejného poručníka) však podmiňovat poskytování informací souhlasem vězněné osoby není osoby nelze. Proto je poskytování informací podmíněno souhlasem obviněného pouze ve vztahu k sociálním kurátorům.</p> <p>Dále je v rámci zásadní připomínky zmíněn nesoulad, a to ve vztahu k úpravě případů (přijetí, přemístění, propuštění obviněných), kdy má dojít k poskytování informací výše zmíněným subjektům. Aby došlo ke sjednocení úpravy poskytování informací ze strany vězeňské správy ve všech výše uvedených případech, je navrhováno nejen doplnění § 57 odst. 3 řádu výkonu vazby týkající se informační povinnosti při přijetí obviněného do výkonu vazby a jeho případném přemístění na dobu delší než 7 dní, ale i úprava § 23 odst. 2 řádu výkonu vazby týkající se informační povinnosti při propuštění obviněných tak, aby si všechny úpravy vzájemně odpovídaly.</p> <p>Připomínkové místo s vypořádáním připomínky souhlasí.</p>

	o jeho propuštění.	
Ministerstvo vnitra	<p>K čl. I, bodu 6 (§ 57 odst. 3)</p> <p>Z uvedeného ustanovení vyplývá, že o přijetí obviněného do vazby a o jeho přemístění, které trvá déle než 7 dnů, informuje správa věznice sociálního kurátora. Požadujeme vysvětlení, zda se výše uvedená povinnost vztahuje pouze na případy, kdy obviněný již má svého sociálního kurátora, či zda bude správa věznice podávat informace o vzetí obviněného do vazby, i pokud obviněný dosud s žádným sociálním kurátorem nespolupracuje.</p> <p>Je otázkou, nakolik by bylo informování sociálního kurátora hned po vzetí do vazby účelné, neboť obviněný by měl být ve vazbě pouze po nezbytně dlouhou dobu, nutnost jeho resocializace tedy není v případě krátkodobé vazby nutná. Navrhujeme proto povinnost správy věznice informovat sociálního kurátora o vzetí do vazby úplně vypustit, popřípadě ji vztáhnout pouze na případy, kdy již obviněný se sociálním kurátorem spolupracuje, nebo stanovit, že má být sociální kurátor informován, pouze pokud vazba trvá déle než 7 dnů.</p>	<p>Vysvětleno</p> <p>Vzhledem k přijaté úpravě § 57 odst. 3 řádu výkonu vazby v návaznosti na zásadní připomínku Kanceláře veřejného ochránce práv, je v zásadě vyřešena i připomínka uplatněna Ministerstvem vnitra. Vždy bude záležet na vůli obviněné osoby, zda bude vězeňská správa o jeho přijetí do výkonu vazby (či jeho přemístění na dobu delší než 7 dní nebo jeho propuštění z výkonu vazby) sociální kurátory informovat. V případě, kdy obviněný se sociálním kurátorem již spolupracuje, se dá souhlas obviněného s poskytnutím informací předpokládat, v ostatních případech bude záležet toliko na vůli obviněného. I vazba trvající krátkou dobu může v konkrétním obviněném vzbudit potřebu se sociálním kurátorem začít spolupracovat, není proto důvodu ho o tuto možnost připravit</p> <p>Připomínkové místo s vypořádáním připomínky souhlasí.</p>